

Plats och tid

Måndagen den 9 mars 2026 kl 10:00

BeslutandeJohan Lundin (S), Ordförande
Lars Isacson (S), Vice ordförande
Jan-Olof Källström (C)
Per-Ola Ahlström (PO)
Lennart Karlsson (M)**Övriga närvarande**Börje Forslund (S)
Annika Johansson (C) § 22-24
Tord Birgersson (V)
Roy Uppgård (KD)
Josefine Lissbol (VD och sekreterare)
Lisa Sirsjö (Projektchef)
Helena Hessling (arbetstagarrepresentant)**Justerare**

Lennart Karlsson

Justeringens plats och tid

Modellvägen 2, den 11 mars kl 15:00

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer § 22-26

Ordförande

Justerare

ANSLAG**Sammanträde**

Avesta Vatten och Avfall AB

Datum

2026-03-09

Anslag sätts upp**Anslag tas ner****Protokollets förvaring**

Josefine Lissbol

ÄRENDELISTA

§ 22	Nytt avloppsreningsverk Näs, Bysjöverket.....	3
§ 23	93164 ÅVC Gruvgården 2.0, Krylbo 8:17	7
§ 24	93163 Strömsnäs TS Förnyelse	9
§ 25	Lerbäcksleden 93131	11
§ 26	Dialog om ägartillskott.....	12

§ 22 Nytt avloppsreningsverk Näs, Bysjöverket

Dnr 2022-000024352

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 5 april 2022 att bevilja en samlad investering om totalt 131 miljoner kronor för genomförandet av åtgärder kopplade till nytt reningsverk enligt följande fördelning:

- 10 miljoner kronor – åtgärder Horndals reningsverk
- 30 miljoner kronor – överföringsledningar och pumpstationer
- 91 miljoner kronor – byggnation av nytt reningsverk, Bysjöverket

Sedan beslutet fattades 2022 har projektet försenats till följd av flera faktorer, däribland resursbrist, längre ledtider samt behov av kompletterande utredningar och tillstånd kopplade till teknikval och miljökrav.

Den ekonomiska situationen i Sverige och internationellt har samtidigt förändrats avsevärt. Följande faktorer har påverkat kostnadsbilden:

- kraftigt förhöjd inflation
- ökade materialkostnader
- störningar i leveranskedjor
- starkt stigande bygg- och anläggningskostnader som inte var möjliga att förutse vid beslutstillfället.

Utöver detta har även lagkrav och myndighetsstyrning förändrats sedan 2022, vilket påverkar utformning av tekniska krav på nya reningsverk. Exempel på förändringar som driver kostnadsökningar inkluderar:

- EU:s omarbetade avloppsdirektiv (EU) 2024/3019, som trädde i kraft den 1 januari 2025 och ska vara infört i svensk rätt senast den 31 juli 2027. Direktivet skärper reningskraven (bland annat kväve, fosfor och mikroföroreningar), sänker tröskelvärden för vilka tätorter som omfattas, och inför energi och klimatrelevanta krav samt utvidgad övervakning (till exempel mikroföroreningar, mikroplast). Detta innebär behov av mer avancerad processdesign och ytterligare reningssteg.

- Boverkets nya byggregler (BFS 2024-serien) som från 1 juli 2025 i huvudsak ersätter BBR och EKS. Reglerna är mer funktionsbaserade och mindre detaljstyrande, vilket flyttar tyngdpunkten mot verifiering av att funktionskraven uppfylls (bland annat inom hygien, hälsa och miljö). Övergångsperiod gäller till och med 30 juni 2026. Kraven på energihushållning ligger tills vidare kvar i BBR 31 (BFS 2024:14).
- Arbetsmiljöverkets nya AFS struktur, gällande från 1 januari 2025, där tidigare 67 föreskrifter har samlats i 15. Skyddsnivån är i huvudsak är oförändrad, men omstruktureringen innebär tydligare och mer sammanhängande krav, vilket påverkar hur arbetsmiljökrav identifieras, tillämpas och dokumenteras vid projektering och drift (till exempel kemikaliehantering, fallrisker, explosionsrisker och hygienutrymmen).
- Uppdaterade krav inom elsäkerhet och elnätsreglering, bland annat ELSÄK FS 2022:1 (utförande av starkströmsanläggningar) och EIFS 2024:1 (nätutvecklingsplaner). Dessa styr inte processkraven för rening, men påverkar kravställningen för el-, automations- och anslutningslösningar samt hur elnätsbolag planerar kapacitet och redundans.

Vid upphandling av entreprenad för byggnation av Bysjöverket har det lägst inkomna anbudet uppgått till en nivå som överstiger den ursprungliga investeringsramen med cirka 49 miljoner kronor. Detta innebär att investeringsramen om 91 miljoner kronor för reningsverksbyggnationen inte längre är tillräcklig för att genomföra projektet enligt dagens förutsättningar.

Utöver detta har även kostnaderna för överföringsledningar, pumpstationer och tillhörande markarbeten ökat, vilket medför att även den posten bedöms behöva justeras upp i den totala investeringsramen.

För att säkerställa att bolaget kan fullfölja sitt uppdrag att tillhandahålla en långsiktig, driftsäker och hållbar avloppsrening krävs därför att investeringsramen aktualiseras och att ett nytt beslut fattas av kommunfullmäktige. Det innebär en utökning av investeringsram på 54 miljoner.

Bedömning

Det nya reningsverket utgör en samhällskritisk investering som är nödvändig för att kommunen ska kunna möta såväl dagens som framtidens krav på en säker, hållbar och robust avloppsrening.

Investeringen krävs för att kommunen ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt miljöbalken, lagen om allmänna vattentjänster, EU:s avloppsdirektiv (EU) 2024/3019 samt relevanta föreskrifter från Boverket.

Den säkerställer att anläggningen kan uppfylla skärpta utsläpps- och teknikkraav, tillgodose kapacitetsbehov för nuvarande och kommande befolkningsutveckling samt långsiktigt tillhandahålla en driftsäker, miljömässigt hållbar och arbetsmiljömässigt trygg reningsverksamhet.

Den nya uppräknigen innebär att investeringsramen justeras enligt följande nivåer:

- 10 miljoner kronor – åtgärder Horndals reningsverk (oförändrat)
- 35 miljoner kronor – överföringsledningar och pumpstationer
- 140 miljoner kronor – byggnation av nytt reningsverk, Bysjöverket

Att avbryta projektet eller avvakta ytterligare skulle medföra risk för försenad regelefterlevnad, ökade driftkostnader i befintligt verk samt potentiella förelägganden från tillsynsmyndighet. För att projektet ska kunna fullföljas krävs ett nytt investeringsbeslut av kommunfullmäktige utifrån de faktiska kostnader som nu är kända genom den genomförda upphandlingen.

Förslag till beslut

- Styrelsen föreslås godkänna en total investeringsram för projektet om 185 miljoner kronor.
- Styrelsens föreslås godkänna att VD uppdras att översända förslag till utökad investeringsram för byggnation av Bysjöverket till Kommunfullmäktige för beslut.

Yrkande

Vice ordförande Lars Isacson yrkar bifall till förslag på beslut.

Per-Ola Ahlström yrkar på avslag till förslag på beslut enligt yttrande:

Årsredovisningen visar underskott för andra året i rad och bolaget har mycket låg soliditet, detta är ohållbart när bolaget kommer till stora lån där bolaget kommer att dras med högre kostnader. Det bolaget gör nu är att bolaget utan finansieringsplan bara sänder en taxehöjning till kollektivet på egen beställning.

IL JM

Behoven av investeringar i Avesta Vatten är stora och brådskande, det vet vi, men samtidigt så måste bolaget se över hur bolaget gör detta på ett så bra och rätt sätt för att bolaget skall klara investeringarna och så att kollektivet drabbas så lite som möjligt med alltför höga taxehöjningar.

För att börja i rätt ände uppger Per-Ola Ahlström att bolaget ska:

1. Begär större ägartillskott.
2. Utvärdera offerterna utifrån möjliga detaljförbättringar/förenklingar i syfte att uppnå en lägre totalkostnad i projektet.
3. Analysen bygger på gamla uppgifter och det finns anledning se över om möjlig förenkling/tydliggörande och ökad konkurrens kan utgöra prispress och minska fördyrning i förhållande till antagen investeringskostnad 2022.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att styrelsen beslutar i enlighet med förslag till beslut.

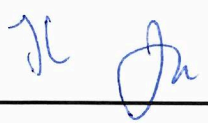
Beredning/ behandling

Ekonomisk analys för investeringsprojekt - Bysjöverket

Avesta Vatten och Avfall ABs beslut

- Styrelsen godkänner en total investeringsram för projektet om 185 miljoner kronor.

- Styrelsen godkänner att VD uppdras att översända förslag till utökad investeringsram för byggnation av Bysjöverket till Kommunfullmäktige för beslut.

§ 23 93164 ÅVC Gruvgården 2.0, Krylbo 8:17

Dnr 2025-00018540

Sammanfattning

Avesta Vatten har förvärvat en tomt i direkt anslutning till den befintliga Återvinningscentralen i Krylbo. Syftet med förvärvet är att möjliggöra en långsiktig utveckling av avfallsverksamheten och att skapa förutsättningar för en utökning av dagens anläggning.

Den ökade ytan ger möjlighet till effektivare mottagning av avfallsfraktioner, förbättrade arbetsflöden samt en mer ändamålsenlig hantering av både kund- och verksamhetsrelaterade transporter.

Utbyggnaden stödjer Avesta Vattens målbild för en modern och hållbar avfallshantering i linje med nationella och lokala miljömål samt avfallstrappans principer. Den utökade platsen möjliggör även omlastning av avfallsfraktioner i egen regi och förbättrade förutsättningar för lagring av avfall under längre tid, vilket skapar bättre planeringsmöjligheter och leder till mer resurseffektiva transporter.

Planerade åtgärder

För att möjliggöra en utbyggnad av ÅVC Gruvgården och förbättra verksamhetens kapacitet och logistik genomförs följande åtgärder:

- Utbyggnad av ÅVC Gruvgården på den förvärvade tomten för att öka kapacitet och möjliggöra framtida utveckling.
- Förbättrad dagvattenhantering genom nya lösningar för avledning och rening.
- Etablering av ristipp som komplement till befintlig verksamhet.
- Uppförande av omlastningshall samt anläggning av rangerytor för effektivare hantering av avfallsfraktioner.
- Hårdgjorda ytor anpassas för drift, belastning och logistik.
- Utökade ytor möjliggör längre lagring av avfall, vilket förbättrar planering och effektiviserar transporter.
- Installation av belysning och säkerhetsanordningar för att uppfylla krav på arbetsmiljö, säkerhet och drift.

Investeringskostnader

Total investering för projektet:

- 35.650.000 kronor

Upparbetat i investeringsansökan projektering

- 1.700.000 kronor:

Förslag till beslut

- Styrelsen föreslås att godkänna investeringsansökan på 33.950.000 kronor för de planerade åtgärderna avseende ÅVC Gruvgården.
- Styrelsen föreslås ge VD i uppdrag att till kommunfullmäktige begära godkännande av investeringsram på 35 650 000 kronor för projektet ÅVC Gruvgården.

Yrkande

Per-Ola Ahlström yrkar på bifall till förslag till beslut med medskick att förbättringarna inom logistiken kommer innebära samordningsvinster som är positivt för ett minskat behov av taxehöjningar. Avesta Vatten ska aktivt och målinriktat arbeta med att genomföra, följa upp och utvärdera logistiska förbättringar.

Ordförande finner endast ett förslag till beslut med Per-Ola Ahlströms tilläggsyrkande om medskick.

Beredning/ behandling

Ekonomisk analys för investeringsprojekt – ÅVC Gruvgården 2.0

Avesta Vatten och Avfall ABs beslut

- Styrelsen godkänner investeringsansökan på 33.950.000 kronor för de planerade åtgärderna avseende ÅVC Gruvgården.
- Styrelsen godkänner att ge VD i uppdrag att till kommunfullmäktige begära godkännande av investeringsram på 35 650 000 kronor för projektet ÅVC Gruvgården.

Med tillägg om medskick att: *förbättringarna inom logistiken kommer innebära samordningsvinster som är positivt för ett minskat behov av taxehöjningar. Avesta Vatten ska aktivt och målinriktat arbeta med att genomföra, följa upp och utvärdera logistiska förbättringar.*

§ 24 93163 Strömsnäs TS Förnyelse

Dnr 2025-000199344

Sammanfattning

Den befintliga tryckstegringsanläggningen uppfyller inte längre dagens krav på säkerhet, driftsäkerhet och arbetsmiljö. Placeringen under mark medför både risker vid incidenter samt praktiska begränsningar vid tillsyn och underhåll.

Anläggningen saknar dessutom flexibilitet eftersom pumpen endast kan köras med fullt flöde, vilket begränsar effektiviteten och medför ökat slitage. Sammantaget innebär detta att anläggningen inte kan anses långsiktigt hållbar eller tillräckligt tillförlitlig.

Av sekretess och säkerhetsskäl lämnas inga närmare detaljer kring tekniska lösningar eller systemutformning i denna tjänsteskrivelse.

Planerade åtgärder

En ny tryckstegringsstation ska uppföras ovan mark, i anslutning till den befintliga anläggningen. Den utformas med redundanta pumpar och reservkraft för att säkerställa att vattenförsörjningen kan upprätthållas även vid störningar eller driftbortfall. Stationen dimensioneras för att hantera situationer där delar av vattenproduktionen tillfälligt inte är tillgänglig, utan att ange närmare tekniska detaljer av säkerhetsskäl.

Pumparna i den nya anläggningen ska driftoptimeras för att uppnå hög energieffektivitet, vilket bidrar till sänkta energikostnader och längre livslängd på utrustningen. Tryckstegringsstationen ska även förses med tryckreglering för att säkerställa stabila leveransnivåer till berörda försörjningsområden vid varierande produktionsförutsättningar.

När den nya stationen är i full drift tas den befintliga tryckstegringsanläggningen ur bruk och rivs.

Servitutsavtalen med berörd fastighetsägare är redan upprättade och klara.

Investeringskostnader

Total investering för projektet:

- 11.150.000 kronor

Upparbetat i investeringsansökan projektering:

- 1.900.000 kronor

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås att godkänna investeringsansökan på 9.250.000 kronor för de planerade åtgärderna avseende Strömsnäs TS.

Beredning/ behandling

Ekonomisk analys för investeringsprojekt - Strömsnäs

Avesta Vatten och Avfall ABs beslut

Styrelsen godkänner investeringsansökan på 9.250.000 kronor för de planerade åtgärderna avseende Strömsnäs TS.

§ 25 Lerbäcksleden 93131

Dnr 2026-000065360

Sammanfattning

Avesta kommun planerar att exploatera området Södra Källhagen för att möjliggöra framtida näringslivsetableringar. För att genomföra utbyggnaden av det kommunala vatten- och avloppsnetet inom området avser Avesta Vatten och Avesta kommun att teckna ett genomförandeavtal som ska reglera ansvarsfördelning, kostnader och genomförande.

Avesta Vatten har i nuläget endast mottagit en kostnadskalkyl för VA-arbeten inom projektområdet. För att kunna ta fram en fullständig investeringsansökan krävs ytterligare underlag samt att genomförandeavtalet färdigställs.

Planerade åtgärder

Avesta kommun ansvarar för projekteringen av VA-lösningen inom exploateringsområdet. Avesta Vattens roll är att delta som sakkunnig och säkerställa att föreslagen lösning uppfyller krav på driftsäkerhet, kapacitet och framtida underhåll.

När genomförandeavtalet är tecknat och komplett projekteringsunderlag finns tillgängligt kommer Avesta Vatten att kunna ta fram en investeringsansökan gällande de delar som faller inom bolagets ansvar.

Investeringskostnader

En preliminär kostnadsram har redovisats från kommunen:

- Total investeringsnivå: 22 500 000 kr (preliminärt)

Då underlaget ännu inte är komplett och ansvarsfördelningen inte är fastställd i ett genomförandeavtal kan Avesta Vatten inte i detta skede lämna någon investeringsansökan.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås godkänna informationen

Avesta Vatten och Avfall ABs beslut

Styrelsen godkänner informationen.

§ 26 Dialog om ägartillskott

Dnr 2026-00007700

Sammanfattning

Avesta Vatten har som många andra kommuner i Sverige stora investeringar framför sig för att säkra en robust och driftsäker vatten- och avloppsförsörjning. Många av bolagets ledningar och anläggningar börjar bli gamla och behöver bytas ut eller rustas upp. Samtidigt ställs allt högre krav på rening och miljöhänsyn, både i dag och i framtiden.

För att stärka bolagets balansräkning är det av vikt att bolagets ägare tar ställning till aktieägartillskott för att skapa bättre förutsättningar för bolaget att möta pågående och framtida investeringar för att säkra uppfyllelse av lagkrav.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås att ge VD till uppdrag att till ägaren bjuda in till dialog om ägartillskott för att möta kommande investeringsbehov.

Avesta Vatten och Avfall ABs beslut

Styrelsen ger VD till uppdrag att till ägaren bjuda in till dialog om ägartillskott för att möta kommande investeringsbehov.